

הדלכתא כוותיה ט' צדיני ק"ל כותמיה וכן רב הונא ס"ל כר' יוחנן דלמנר דמכור ל' זאלו קנה ואמרין לעיל (דף קמ.) דסבר מעות קנות כר' יוחנן וכן רב חסדא דלמנר לעיל (ס:) דכרך שתמני משיכה במוכרין כך תקנו בלקוחות א"כ סבר מעות קנות כר' יוחנן דלרש' פרק דלרשיהה"ה הוא ולא תקנה והדלמנר לקם קמא דקדושין (דף י: ד') וס' ד"ה האיל) אשכחן נכרי דל כל קניינו של נכרי בכסף משמע דנו כריש לקיש דלית ליה פקח דנו דכבודות (דף יג: וס') לעמיתך במשיכה ולנכרי בכסף דלר' יוחנן כל קניינו של נכרי במשיכה מפרש ר"ת דהכי פירושו אשכחן נכרי האיל וכל קניינו של נכרי צבד צבדי בכסף ו' ולא בשטר² דשטר יליפנין צבד עברי מאמה העבריה³ והא' לא שייך צנכרי⁴ ו'אע"ג דב' השולן (גיטין ד' נח.) וס' אמרי' נכרי קונה ישראל בחזקה⁵ דלמנר דיהוה דקא' וס' כיפוש במלמטה דלמנר בפרק בתרא דע"ז (דף קג.) וס' ד"ה מונה) צוונה כותמ' עסקינן דל' א' מחסרה משיכה היינו כריש לקיש דלר' יוחנן מתוך תירוץ אחרים דמנמי התם ואיבעית אימא⁶ 'גון דקאי צמחיה אלל קשה דהסת' (ד' ע"ב.) אמר ס' מנימנר קונה צנכרי קונה ורב אשי אמר משיכה צנכרי אינה קונה אלמא רב אשי דגדול צנכמה וצמנין והוה בתרא סבר כריש לקיש' וכן סבר רב אשי פרק שני דצבורות (דף קד: וס') וה' חייס מפרש דלל קשה לא מקדושין (דף י: ד') ולא מע"ז (דף ע"ב.) דלפטר דלרבי יוחנן מעות קנות צנכרי כמו צנכרי וכן יסבור רב אשי ולא ידרשו כאמ' דריש צבורות צנכרי סבר שני לעמיתך צנכף ולנכרי במשיכה אלל ידרשו לעמיתך אמה מחזיר אונאה ופי' אמה מחזיר אונאה לנעני דליכא נמי מאן דריש התם הכי ויסבור דגול הנעני אסור דפלוגתא דמנאי איכא צנכר התקבל (לקמן דף ק"א.) ובהגות⁷ ו' (קמ"א) (צ"ק דף ק"א.) אימא נמי דסבר דגול הנעני אסור דאי סבר דגול נעני מותר לא הוה לר' קרל למישרי אונאתו ולפי זה אמי נמי ספיר דלל תקשה רב חסדא דלר' חסדא דלית ליה הכא כל' יוחנן וצנכר בתרא דע"ז (דף קג.) משני אמר רב נחמן בר רב א' חסדא אמר ר' חסדא צוונה כותמ' דלל מחסרה משיכה היינו כריש לקיש ולפי מה

שפיכ' אמי שפיר כר' יוחנן אן קשה דאם כן תקשה להו ממנ' דנתנה לבנן דליכא לזוקמה לבנן נכרי ולא לבנן ישראל דמשמע דוקא לבנן אצל ספר עד שימשוך ו'לפיכך משיכה אינה קונה לא צנכרי ולא צנכריאל (א) ועוד דבהגות בתרא (צ"ק דף ק"א:) משמע קמ' דרבי אשי סבר דגול נעני מותר דקאמר רב אשי הוה קאזיל צאצא חזי צבשא דרופא תליא לבר ותלו ציה קטופי איך אלל לשמיעה ל' חזי חי דכעניני ניהוי זיל אימי ל' שמע ההוא כעניני אלל דנעניני מי שרי אלל נעניני שקיל דמי ישראל לא שקיל דמי משמע דסבר גול נעני מותר וצבציל שמע הנעני היה מתוך דבריו ו"ל דרב אשי הדר ציה כדוהית' לו רבינא⁸ דצבדי מינה דמשיכה צנכרי קונה סבר דמי שפירש דר' יוחנן גופיה מוכח לה מ"מ אי לאו דשמיעה ליה לרבינא דרב אשי סבר לך דר' יוחנן לא הוה מיימי ליה מיינה ומסתמא מההיא דפרק שני דצבורות נמי הדר ציה וצנכר בתרא דע"ז (דף קג.) ל"ג רב חסדא צוונה דוונה כותמ' ו'אית ספרים דלא גרסי ליה⁹ בעושה עמך. לא מקמי האי אינו עושה עמך לענין שהיה מותר לקבלו צנכר כי אם לקבלו על המקח הוא צנכר שפרע: רב אבי אבא בר אבהו א"ר רב הונא כותמ' עסקינן דל' א' מחסרה משיכה היינו כריש לקיש דלר' יוחנן מתוך תירוץ אחרים דמנמי התם ואיבעית אימא⁶ 'גון דקאי צמחיה אלל קשה דהסת' (ד' ע"ב.) אמר ס' מנימנר קונה צנכרי קונה ורב אשי אמר משיכה צנכרי אינה קונה אלמא רב אשי דגדול צנכמה וצמנין והוה בתרא סבר כריש לקיש' וכן סבר רב אשי פרק שני דצבורות (דף קד: וס') וה' חייס מפרש דלל קשה לא מקדושין (דף י: ד') ולא מע"ז (דף ע"ב.) דלפטר דלרבי יוחנן מעות קנות צנכרי כמו צנכרי וכן יסבור רב אשי ולא ידרשו כאמ' דריש צבורות צנכרי סבר שני לעמיתך צנכף ולנכרי במשיכה אלל ידרשו לעמיתך אמה מחזיר אונאה ופי' אמה מחזיר אונאה לנעני דליכא נמי מאן דריש התם הכי ויסבור דגול הנעני אסור דפלוגתא דמנאי איכא צנכר התקבל (לקמן דף ק"א.) ובהגות⁷ ו' (קמ"א) (צ"ק דף ק"א.) אימא נמי דסבר דגול הנעני אסור דאי סבר דגול נעני מותר לא הוה לר' קרל למישרי אונאתו ולפי זה אמי נמי ספיר דלל תקשה רב חסדא דלר' חסדא דלית ליה הכא כל' יוחנן וצנכר בתרא דע"ז (דף קג.) משני אמר רב נחמן בר רב א' חסדא אמר ר' חסדא צוונה כותמ' דלל מחסרה משיכה היינו כריש לקיש ולפי מה

אלא קשיא. ר' חסדא דלר' אביי ריש לקיש אמר לך ריש לקיש דלמנר דמכור ל' זאלו קנה ואמרין לעיל (דף קמ.) דסבר מעות קנות כר' יוחנן וכן רב חסדא דלמנר לעיל (ס:) דכרך שתמני משיכה במוכרין כך תקנו בלקוחות א"כ סבר מעות קנות כר' יוחנן דלרש' פרק דלרשיהה"ה הוא ולא תקנה והדלמנר לקם קמא דקדושין (דף י: ד') וס' ד"ה האיל) אשכחן נכרי דל כל קניינו של נכרי בכסף משמע דנו כריש לקיש דלית ליה פקח דנו דכבודות (דף יג: וס') לעמיתך במשיכה ולנכרי בכסף דלר' יוחנן כל קניינו של נכרי במשיכה מפרש ר"ת דהכי פירושו אשכחן נכרי האיל וכל קניינו של נכרי צבד צבדי בכסף ו' ולא בשטר² דשטר יליפנין צבד עברי מאמה העבריה³ והא' לא שייך צנכרי⁴ ו'אע"ג דב' השולן (גיטין ד' נח.) וס' אמרי' נכרי קונה ישראל בחזקה⁵ דלמנר דיהוה דקא' וס' כיפוש במלמטה דלמנר בפרק בתרא דע"ז (דף קג.) וס' ד"ה מונה) צוונה כותמ' עסקינן דל' א' מחסרה משיכה היינו כריש לקיש דלר' יוחנן מתוך תירוץ אחרים דמנמי התם ואיבעית אימא⁶ 'גון דקאי צמחיה אלל קשה דהסת' (ד' ע"ב.) אמר ס' מנימנר קונה צנכרי קונה ורב אשי אמר משיכה צנכרי אינה קונה אלמא רב אשי דגדול צנכמה וצמנין והוה בתרא סבר כריש לקיש' וכן סבר רב אשי פרק שני דצבורות (דף קד: וס') וה' חייס מפרש דלל קשה לא מקדושין (דף י: ד') ולא מע"ז (דף ע"ב.) דלפטר דלרבי יוחנן מעות קנות צנכרי כמו צנכרי וכן יסבור רב אשי ולא ידרשו כאמ' דריש צבורות צנכרי סבר שני לעמיתך צנכף ולנכרי במשיכה אלל ידרשו לעמיתך אמה מחזיר אונאה ופי' אמה מחזיר אונאה לנעני דליכא נמי מאן דריש התם הכי ויסבור דגול הנעני אסור דפלוגתא דמנאי איכא צנכר התקבל (לקמן דף ק"א.) ובהגות⁷ ו' (קמ"א) (צ"ק דף ק"א.) אימא נמי דסבר דגול הנעני אסור דאי סבר דגול נעני מותר לא הוה לר' קרל למישרי אונאתו ולפי זה אמי נמי ספיר דלל תקשה רב חסדא דלר' חסדא דלית ליה הכא כל' יוחנן וצנכר בתרא דע"ז (דף קג.) משני אמר רב נחמן בר רב א' חסדא אמר ר' חסדא צוונה כותמ' דלל מחסרה משיכה היינו כריש לקיש ולפי מה

ההגות הגר"א
[א] בתרא (ס"ד' ע"ב)
ועד דמנמי קמא ולחין די
כ"ב עמ' ורש"י שם
שפירושו:
הגהות הגר"א
[א] בתרא (ס"ד' ע"ב)
ועד דמנמי קמא ולחין די
כ"ב עמ' ורש"י שם
שפירושו:

הגהות הגר"א
[א] רש"י ד"ה הוא סבר כנגדו הוא קונה לכא
מי שפרע ולא יקבל כל
הפיקוח והוא היה חפץ
ליהן כנגד מה שקיבל
החזירו בו על השאר
הפיקוח והוא מה"ד כנגדו
הוא קונה חי מכיסת
קרקע:
מובך רש"י
אסמכתא. היינו דבר לזו
נתן לו מדמנה אלל סומך
על דבר שצ"ע ויסבור שזול
יכול לנחש ופיעושי סומך
אזני (ש"ד' ע"ב)
המנמי לתפוד דבר על מנת
שיעשר דבר לעמיתו וסומך
בללו בשעת המנמי סומך
לקיים הדבר מעשוי אצל
ושגייע הנתן ואם זול וכל
לקיים (וש"ד' ע"ב) וס'.

מובך רש"י
אסמכתא. היינו דבר לזו
נתן לו מדמנה אלל סומך
על דבר שצ"ע ויסבור שזול
יכול לנחש ופיעושי סומך
אזני (ש"ד' ע"ב)
המנמי לתפוד דבר על מנת
שיעשר דבר לעמיתו וסומך
בללו בשעת המנמי סומך
לקיים הדבר מעשוי אצל
ושגייע הנתן ואם זול וכל
לקיים (וש"ד' ע"ב) וס'.

מובך תוספות
א. דכתיב ביה מכסף
מקנתו. מוס' קדושין י: ד'
יד. לא בכל דבר. מוס' צבורות
ד. יד. ד' ישראל גופיה לא
קני ע"ע בשטר אלא
מכוס. מוס' קדושין י:
ג. משום דאיכא לאמה
ואמה לאחת דרשינן
לא אחת (טו.) מה אחרת
מקניא בשטר אף זו וכי.
מוס' קדושין י: ד'. שהרי אינו בחרת גיטין וקדושין. מוס' קדושין י: ד'. ה. הדיא שנויא. מוס' צבורות י: ג. בונה ישראלית. מוס'
צבורות י: ד'. ד' דרשינן לעמיתך במשיכה הא לעבוד כוכבים בכסף לא לעבוד כוכבים
במשיכה. מוס' צבורות י: ג. א. [אלא] רב נחמן בר רעזון קאמר להדיא שנויא ב"ר לר' יוחנן א"ר חסדא ר"י יודנה
דיו שינקה כנגד ערבונן. מוס' ה"פ. י. ערבונן. מוס' ה"פ. י. א. ברקע קטן כות. מוס' ה"פ. י. ב. א. סתם. מוס' ה"פ. י.

תורה אור השלם

- 1 אלהים לא תקבל
וקשיא בעיקר אל תאמר.
שמות כב כז

הגהות הגר"א

[א] בתרא (ס"ד' ע"ב)
ועד דמנמי קמא ולחין די
כ"ב עמ' ורש"י שם
שפירושו:

לענין רש"י

א"ר ש' וא"ר ש'. ערבון.
פרומינין] פרומינין א.
משובן.

רבינו הנגאל

קשיא לרש"י לר' קיש. ויס' עמ' רש"י
הא מני ר' שמעון הוא,
והא דאמר ר' דליא כר'
שמעון. שמעון ר' יהושע
ר' שמעון טלת קנה דני
זהב ואין דני' זהב קנה
טלת, ודחביא טיבטא חזי
ר' אליבא דמאן דסבר
הדאב טיבטא חזי קנה, וה'
ואין חזי' כר' שמעון.
דקיימי לן כסתם מתני'
דתן הזהב קנה את
הכסף, אלמא [ההבא]
פירא (ההבא) חזי, ומיכני
בחיפין טלת אבב קרקע
בין במתנה, בין כל משא
ומתן, וכן הלכת' זה חזי
הגאון ז"ל אב' (ט') ב'
שפיר מורה המבול וכו',
ואינו אמר אודיעי מועיני
ליה הדחוא גברא מיחייב
לשמעון. רבא אמ' מילט
ליישינא ליה ביישינא.
וקיימי לן כר'בא, דאמי'
ליה ר' יוחנן ל' ויהי ב'
יוסף חיב רבי ואי לא קיבל
עלך מי שפרע, שפירא
מיר יוחנן תורבה, ויה
מילט ליישינן ליה, ויה
עירבון כנגד כלו הוא
קונה. א"ר יוחנן, עירבון, רבי'
אמי' כנגדו אינו קונה, ור'
יוחנן אמי' כנגדו אינו קונה.
ומהיבין ליה לרב מיהא
הנמיא, הנותן עירבון
לחבירו ואמי' לו אם אין
חזר בין עירבויי מחול לך
וכי, כד ר' יהודה אמי' היו
שינקה כנגד ערבונן. אמר
רשב"י ב"ר'א בוןן שאמי'
לו עירבונן יקון, התם
אמרין דיו שינקה כנגד
ערבונן. אבוי מכר לו ונתן לו
או שיה באלף וזו נתן לו
מהן חזק וזו יקנה, ומחזיר
לו את השאר אפי' לאחד
כמה שנים. מרומינין
מינה לרב ש"מ דהני ת"ק
וזו עירבון ניהוי, ו' ויקני'
קנה הכל. ואמרין מאי
היה האזון למטלטלא,
דאי יהיב עלה עירבון סתם

והא פירש עירבונן יקון. קנה ההוא מטלטלא כולה, קשיא לרב. ופריך רב, לא. במקרקעא קנה חבל, במטלטלא לא קנה אלא כנגד עירבונן. ומאי שני מקרקעא מטלטלא. ומניינן, קרקע דקני ליה בכספא לגמרי כדנתן גביס שיש לזון אחריות נקיין בכסף וכו', כגון בתרו עליו עירבון סתם קנה כולו. אבל מטלטלא בדכספא לא קני לה לגמרי כדנתן ושאיין לזון אחריות אין נקיין אלא במשיכה, ולא אמרי' דקני לה בכספא אלא לקבולי עליה מי שפרע, וגם בתרו עירבון סתם עליה לא קנה [אלא] כנגד ערבונן, לקבל עליה מי שפרע. וזין לו תדיר מאי לפירש ב' השוכר את האומנין פ' יפה כי שם מקומן. ומאי' לימא בתנאי, המלוה את חבירו על המשכון ונכנסה שמיטה, אפי' ש שאינו שוה אלא פלג אינו משמט, דברי רשב"י. ר' יהודה הנשיא אומי', אם היה המשכון כנגד החוב אינו משמט, ואם לאו משמט.

ה' ממאן עד וכן הלכה הכל ממדי הגאון, ור"ת חזק עליו, ראה לעיל מ: (ב) ז' אלמור, א. ראה מה שכתב ר"ת ליה עו: 17

16 [עירובין מ. וט"ג],
17 [בבא מציעא מ. טז]
18 [בבא מציעא מ. טז]
19 [בבא מציעא מ. טז]
20 [בבא מציעא מ. טז]

הגהות הב"ח
(א) בשבועה ואמר להס
(ב) לא יעיל דף ז' [בבא מציעא מ. טז]
(ג) מוכרת וכו' ומכירה של
(ד) מוכר הוא. י"ב ע"פ לנמן
(ה) דף ק"ב מוקף לה דוקא
בגלגל דממכר ומכיל דלמא
מעמלה וע"ש:

גליון הש"ס
ה"ס ר"ח ש"ס וכו'
והיה להשוות משתות
לבבא מציעא ע"פ מש"כ
לפי מ"ה סי' א':

מוסף רש"י

שנא יאמר לו. המקבל
מעות, בשבועה חטיף
בעליוהי. ואי ממעמי ליה
דליקא לטעמי לאו לטעמי,
סבר לא בעיסקתא אפסיד
ולא בהלגתא אשמכא. להכי
אוקמיננהו בשבועה הדין
הפסד השבועה עליו והשכר
לחזור אם נתיקנו, דלמסקי
נפשיה לאו לטעמי (קדושין
כח: וכו"ו ע"פ שורבין ע"פ
וע"פ ח"ה) אל אלא תמנן
ממיה להו לביתיה (חולין
ע"ג). כדרך שתניק
בשביעה במוכריה, לחזור
בה מוכר כל זמן שלא
משך לוקח, כך תניקנו
משיכה בלקוחות. לחזור
בו בשביל זמנה מקנה עתה
דנשכרין חטיף, דכל שכן כי
מוקמת לחורה נמי בשבות
לוקח משך נפשיה המוכר
וטרח ומציל שאם יחלה
הלוקח דליקא כלה יאמר
חובתי כי "בעיר חו"ה" לא
שנ. בבדי שריאה, אלא
לוקח. שמקחו בדי ויכול
להרשותה אבל מוכר
לעולם חודר. שאין צדו
מה להצלות ולעמך אטי
מכר בהנאה עד שריאה
עלית אחרת דכמותה
ממכרת דמיא תקימ, הלכך
לעולם חודר אם לא מתיקנו
עליות דמיא (קמח"ד).

מוסף תוספות
א. אבל במעות אין טעות.
מס' ה"ש"ע.

אמרי ליה והא אמרו ליה רבנן לרבא. רבינא אמר להא מילתא
אמרתו לו לההוא מרבנן היכי אמרת דלחו חזרת מקח וממכר הוא
והא אמרו ליה רבנן לרבא אצבע ליה לקבל מי שפרע: **אימתי**
יש חזרה דדבר: **זמן שהסכף ופירוט ציד המוכר**. דיכול מוכר
לחזור בו דלאוקמינהו רבנן דרשותיה
לחורה כי היכי דליטרע ולילי: **מפני**
שכספו צידו. משמע שהלוקח קיבל
דבר כספו: **פשיטא**. הרי משיכה יש
ואפילו רבנן מודו: **מושכרת ציד**
מוכר. והיו הפירות מומחין ציד
הלוקח ולא שמקנה לו חזירו דנמנית
המעות לכיון דקיבל השכר נקנה
המקום למוכר כל ימי השפירות
וחזירו של מוכר הוא (א) אלא ר"ל שמעון
אית ליה מעות קנות דצר תורה
דלאמרינן (לעיל דף ע"ג) ומשיכה
מקנתא דרבנן היא והכא לא אצטרך
מקנתא דטעמא מאי מקון רבנן
כו': **אי"צ שמה ספול כו'** לא גרס
ליה. (ט) אלא לינאה אחרינא הוא והיא
היא: **פרוק**. שם השכר: **רופילא**.
משנה למך: **דדרך שסקנו משיכה**.
לחזור בו המוכר כל זמן שלא משך
הלוקח: **קד סיקנו משיכה**. לחזור
בהן הלקוחות: **מתנאי האונאה**
ארבעה כסף. מעות כסף שהס
צדיקר: **מעשרים וארבעה כסף**
לפלו. אם היה המקח דמי הסלע
שהוא כ"ד מעות דהשמש היא אונאה
שמות למקח חייב להשיב לו כל
אונאתו ארבעה כסף: **עד מתי מוסר**
לפלו. מי שנתאלה. והא דנקט
לשון מותר לאשמעינן דליכא אפילו
מי שפרע להחזיר המקח או שיתן לו
אונאתו: **עד כדי שריאה המקח**
יותר מחל על אונאתו: **ושמחו סגרי**
לוד. שהיו צדיקין דסמורה ומוכרין
ציוקר: **גב' שסות מקח שנינו**.
דוקא קמני מנתי שמות למקח שאם
האונאה שמות לשויו של מקח היא
אונאה אלל אם פחות או יותר היא
אף על פי שישנה שמות אלל מעות
שנתן זה אין זה קרוי שמות להיות בו
דין אונאה. וזהו דין אונאה שמות
להיות המקח קיים ואין אחד יכול
לחזור אלל מחזיר אונאה אלל אם
פחות משמות ממילה היא ואין מחזיר
לו כלום ואם יותר על שמות שניהם
חוזרין אפי' רצה להחזיר לו האונאה
הרשות צד שניהם לחזור הכי
מוקמינן לה לקמן (דף כ"ג): **ושמואל**
אמר שסות מעות נמי שנינו. ממני
דקמני שמות למקח לאו אשוי של מקח
דוקא קאי אלל כל התנאי קרוי מקח
צין מעות שניתנו בו צין דמי החפץ
וכל ד' שאתה מוצא שם שמות

אמרי ליה לא אמר לי ליהוה הנך וזווי בפקרן
גבך דהא חשבה לי אמרי ליה הא ביתא קמך
אותבינהו בביתא ואינגוב אתא לקמיה דרבא
אמר ליה כל הא ביתא קמך לא מביעיא שומר
שכר דלא הוי אלא "אפילו שומר הנם נמו לא
הוי אמרי ליה והא אמרו [ליה] רבנן לרבא
איבעי ליה לקבולי עליה מי שפרע ואמרו לי
לא הוי דבריים מעולם: רבי שמעון ואמרו כל
שהכסף בידו ידו על העליונה וכו': תניא
אמר ר"ש אימתי בזמן שהכסף והפירות
ביד מוכר אבל כסף ביד מוכר ופירות ביד
לוקח אינו יכול לחזור בו מפני שכספו בידו
ביד מוכר הוא אלא מפני שדמי כספו
בידו פשיטא אמר רבא הכא במאי עסקינן
בכגון שהיתה עליה של לוקח מושכרת ביד
מוכר טעמא מאי? תנינן רבנן משיכה גזירה
שנא יאמר לו נשרפו חטיף בעליה הכא
ברשותיה דלוקח נניהו אי נפלה דליקא באונם
איהו טרח ומייתי לה: והוא גברא דיהוב וזוי
למנסביה דבי פרוק רופילא אמר ליה הב לי
משיכה במוכרין כך תנינן משיכה בלקוחות: **מתנאי**
כסף מעשרים וארבעה כסף לסלע שותות למקח יעד מתי מותר להחזיר
עד כדי שריאה לתגר או לקרובו חורה רבי טרפון בלוד האונאה
שמונה כסף מעשרים וארבע כסף לסלע למקח ושמחו תגרי לוד
(ב) אמר להם כל היום מותר לחזור אמרו לו יניח לנו רבי טרפון במקומו
וחזור לדברי חכמים: **גב'** אתמר רב "אמר שותות מקח שנינו ושמואל אמר
ישותות מעות נמי שנינו שוי שיתא בחמשי שוי שיתא בשבעה כולי עלמא
לא פליגי דבתר מקח אזלינן ואונאה הויא כי פליגי שוי חמשיא בשיתא ושוי
שבעה בשיתא לשמואל דאמר בתר מעות אזלינן אידי ואידי אונאה הוי לרב
דאמר בתר מקח אזלינן שוי חמשיא בשיתא ביטול מקח הויא שוי שבעה
בשיתא מחילה הויא ושמואל אמר כי אמרינן מחילה וביטול מקח ה"כא
דליכא שותות משני צדדים אבל היכא דאיכא שותות מצד אחד אונאה הויא
תנן האונאה ד' כסף מעשרים וארבעה כסף לסלע שותות למקח מאי לאו
דובין שוי עשרים בעשרין וארבעה ושמע מינה שותות מעות נמי שנינו
לא דובין שוי עשרים וארבעה בעשרים מי נתאנה מוכר אימא סיפא עד
מתי מותר להחזיר בכדי שריאה לתגר או לקרובו ואמר רב נחמן "לא שנו
אלא לוקח אבל מוכר לעולם חוזר אלא דובין שוי עשרים וארבעה בעשרין
ותמניא תנן חורה רבי טרפון בלוד האונאה שמונה כסף מעשרים וארבעה
כסף לסלע שלישי למקח מאי לאו דובין שוי שיתסרי וארבעה וש"מ
שליש מעות נמי שנינו לא דובין שוי שותות וארבעה בשיתא מי נתאנה
מוכר אימא סיפא אמר להם כל היום מותר לחזור וא"ר נחמן לא שנו אל לוקח
אבל מוכר לעולם חוזר אלא דובין שוי כ"ד בתלתין ותרין תניא כוותיה דשמואל
(ט) מי שהוטל עליו ידו על העליונה כיצד מוכר לו שוה ה' בו' מי נתאנה לוקח
יד לוקח על העליונה רצה אומר תן לי מעותי או תן לי מה שאוניתי מוכר לו
שוה

אונאה צין לזד מעות צין לזד שוי של חפץ יש שם אונאה ואין כאן לא ממילה ולא ציטול מקח. והשתא מפרש פלוגמיהו: שוי שיפא
במשתא. ונתאלה מוכר או שוי שיתא בשבעה ונתאלה לוקח: **קולי עלמא**. צין לרז צין לשמואל אונאה הוא דהא שמות היא לזד מקח
ושמואל שמות מעות נמי קאמר וכל שכן שמות מקח: **מי פליגי שוי חמשיא ציפא**. ונתאלה לוקח צוה שהוא חומש ויותר ממקח ויותר משמות
הוא זה אלל אלל מעות שמתן שמות הוא. אי נמי שוי שבעה בשיתא ונתאלה מוכר צוה לגבי מקח אין כאן שמות אלל שביעית
ופחות משמות היא ולגבי מעות הוי שמות: **אידי ואידי**. צין שוי שבעה בשיתא צין שוי חמשיא ציפא: **משי לדדין**. באתר משני דדדין:
מאי לאו דובין שוי עשרים צעשירים וארבע. ונתאלה לוקח דהוה ליה חומש לגבי מקח ארבעה הוי חומש של עשרים וקרי ליה אונאה
ולא קרי ליה ציטול מקח: **לא דובין שוי עשרים וארבע צעשירים וא**. דהוה ליה שמות למקח: **ופרכינן ומי נתאלה מוכר**. בתמיה: **לא שנו**
דכדי שריאה הוי לא אלל לוקח: אלל אם נתאלה מוכר לעולם חוזר. ולקמן" **מפ' טעמא**: אלל דובין בו'. דהוה ליה שמות
למקח ונתאלה לוקח: **סיפא וויפיה דשמואל**. דצין שמות מקח צין שמות מעות: **מי שהוטל עליו**. מי שהאונאה עליו מי שנתאלה:

בכדי שריאה לתגר או לקרובו. וא"ת א"כ נמת דצריך לשיעורים
דפעמים שהס רחוקים ממנו ופעמים שהס קרובים וי"ל דלעולם יש
שיעור אחד לפי מה שמזוי רוב פעמים שיוכל להראות לתגר או לקרובו
ואם הס קרובים או רחוקים בשביל כך לא יתנו לו שהות לא פחות
ולא יותר: **שרתות מעות נמי**
שנינו. אפילו למאן דאמר שמות מעות
נראה יותר ליהן דאמר שמות מקח
שהאונאה והטעות תלויה במקח אלל
שמות אין אונאה וטעות תלויה בהס
שאין לריבין שומא: **שחי חמשיא**
בשיתא במוטל מקח הוי. וא"ת מנא לן
הא דלמא הא הוי נמי שמות מקח דהוי
שמות מלצר וש לומר דמסתמא אית
לן למיזל בתר שמות שוה המקח
דכהאונאה והטעות תלויה ב"א ועוד
דכשתאלה מוכר לא תמנא שמות
מלצר דשוי שיתא בחמשיא היינו שמות
מלגיו: **ש"מ שותות מעות נמי**
שנינו. וא"ת אם כן מאי שמות למקח
דקמני מנתינן וי"ל דמפרש היינו
אונאה שמות שניהם במקח ותימנה
דלשמק שמות למקח:

תנן חורה רבי טרפון בלוד.
תימנה מה הוסף להקשות
מסיפא ממנה שהקה כבר צרישא:
אי

אמ' ליה לית לי שושימי
אמ' ליה ליתו הני וזוי גבך
דחשבת לי. אמ' ליה הא
ביתא קמך. אפי' שומר
חנה לא הוי. פ"י ר' שמעון
אמ' כל שהכסף בידו ידו
על העליונה. תניא ר' שמי
שמי אמ' אימתי בזמן
שהכסף ופירות ביד מוכר,
אבל כסף ביד מוכר ופירות
ביד לוקח אין יכול לחזור
בו. הרי פשיטא. וירשה
רבא הא אוקמיננהו פירות ביד
לוקח. לאו בידו ממש אלא
ברשותו. כגון שהיתה
עליה לוקח מושכרת
למוכר, ואמ' לו מוכרתי לך
הפירות שיש לי בעליהם
וקיבל המעות, כיון
שהפירות ברשות הלוקח
קנה ואין המוכר יכול
לחזור בו וכו'. והוא אית
זוי אמרינן. שמע דקא בני
למינסביה דבי פרוק
דרופילא, פ"י ג' אונא. אמ'
להו אחרורי לי וזוי לא
בעינא חמרא. אמ' ליה רב
חסדא דלוקח אי תהדר בו
קיבל עלך מי שפרע דהא
לא משבת, וכדכרן שתיקנו
משיכה במוכרין כך תנינן
משיכה בלקוחות. כשם
שהמוכר חוזר כך לוקח
חוזר. תמניא. האונאה ד'
כסף בכדי שריאה למקח
שותות למקח. אימתי רב
כהא אמ' שותות מקח
שנינו ולא שותות מעות.
ושמואל אמ' שותות מקח
והוא הדין לשותות מעות,
כי הן זה זה אונאה היא.
כולי עלמ' שוה ה' בו'.
רשה ה' בו'. כיון דבתר
מקח אזלינן אונאה היא. כי
פליגי שוה ה' בו' שוה ה'
בו', לרב [כהא] שוה ה'
בו' ביטול מקח הוא דהא
חומשא דמקח הוא, ושוה
ד' בו' כיון דפחות משותות,
מחילה היא. ושמואל אמ'
לא הוה ביטול מקח אלא
אם מוכר שוה ה' בו', דבין
לגבי המעות ובין לגבי
המקח יתר משותות הוא,
וזהו פני משני צדדין. וכן
שוה ה' בח' הוא פחות ה'
משני צדדין לפיכך היא
מחילה. ומקשי' ממתיב,
תנן האונאה ד' כסף בכדי
כסף לסלע שותות למקח. מאי לאו דובין שוה ה' בו', כ"ד שתי ה' בו', וש"מ שותות מעות נמי שנינו. ופריך רב כהנא לא כגון דובין שוה כ"ד בכ"ח שתי ה' בו', והוא שותות למקח. ואקשי' עליה תוב כי האי גונא מדברי ר'
טרפון ופריך לטעמיה. וקיימי' לן כשמואל דרתיא כוותיה. דרתיא מי שהוטל עליו ידו על העליונה רצה אמ' לו תן לי מעותי או תן לי מה שאוניתי.

(6) צ"ל פחות משמות.

